

взаємодію закладів охорони здоров'я із споживачами медичних послуг (пацієнтами). Паспорт повинен бути створений для того, щоб допомогти досліджуваному закладу охорони здоров'я ефективніше використати свої ресурси для постійного покращення якості медичних послуг.

Список використаних джерел:

1. Хаїт Л.Б. Надання якісних медичних послуг як реагування на характеристики пацієнта та його потреб. *Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я*. 2011. №. 1. С. 150-155.

2. Модернізація менеджменту та публічного управління в системі охорони здоров'я: кол. монографія за науковою ред. д.е.н. Шкільняка М.М., д.е.н. Желюк Т.Л. Тернопіль, Крок, 2020. 560 с.

3. Жуковська А.Ю. Інноваційні технології інклюзивної медицини. *Інноваційна економіка*. 2020. № 3-4 (83). С. 19-30.

Андрій ЗАНЬ

здобувач освітньо-професійної програми «Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ Ірина ДЕМКІВ

**ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО
МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ПІДПРИЄМСТВА**

Одним з актуальних питань для керівників підприємств є формування організаційно-економічного механізму, здатного забезпечити ефективність управління та конкурентоспроможність підприємства. Механізм управління розглядається як невід'ємна складова системи управління, що забезпечує ефективний вплив на фактори, стан яких визначає результат діяльності об'єкта управління. Більше того, коли мова йде про внутрішні чинники управління підприємством, слід використовувати поняття «механізм управління підприємством», якщо зовнішній – «механізм взаємодії з іншими підприємствами та організаціями».

Оскільки характер внутрішніх чинників управління підприємством різноманітний (організаційні, структурні, технічні, економічні, адміністративні, матеріальні фактори), необхідно розрізняти певні типи механізмів управління. Основними типами механізмів управління є: організаційні, економічні, структурні механізми, механізми управління організацією, технічні та адміністративні, інформаційні механізми тощо.

Організаційно-економічний механізм управління підприємством це сукупність організаційно-економічних важелів (кожен з яких має свої власні форми управлінського впливу), які впливають на економічні та організаційні параметри системи управління підприємством, що сприяє формуванню та зміцненню організаційної структури підприємства, економічний потенціал, набуваючи конкурентних переваг та ефективності підприємства в цілому. Організаційно-економічний механізм управління підприємством включає такі основні функціональні підсистеми: планування, організація, мотивація, контроль і регулювання. Цільова система організаційно-економічного механізму включає цілі та основні результати діяльності підприємства, а також критерії відбору та оцінки досягнення певних цілей та результатів діяльності підприємства. Вміст кожної системи та кількість підсистем у кожній з систем організаційно-економічного механізму управління підприємством залежить від типу підприємства, обсягу діяльності, ступеня впливу навколишнього середовища та результатів діяльності підприємства.

Одним з найважливіших компонентів організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності підприємства є управління якістю продукції. Якість товарів і послуг може забезпечити фірму значні конкурентні переваги на цільових ринках..

Організаційно-економічний механізм забезпечення конкурентоспроможності підприємства це сукупність певних методів і способів управління, які дають можливість підприємству мати стійке положення на ринку, залучати і зберігати споживачів під час реалізації основної мети своєї діяльності [1].

Головними цілями вдосконалення організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємств на сучасному етапі повинні стати: створення необхідних умов для зростання виробництва продукції на основі самоокупності; задоволення потреб населення вітчизняними продуктами; скорочення обсягів поставок імпортової продукції; підвищення експортного потенціалу підприємств.

Як пріоритетні напрями вдосконалення організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємства можна виокремити такі: розвиток інтеграційних форм підприємств в організації процесів виробництва, переробки і збуту продукції [2, с. 62]; свобода виробника у виборі способів реалізації виробленої продукції, що може бути забезпечена як завдяки адекватній законодавчій базі, так і завдяки наявності умов для формування ринкової ціни.

Необхідно мати ефективний механізм страхування (хеджування) економічних ризиків за допомогою активних операцій із ф'ючерсними контрактами та опціонами, проведеними на біржах, спеціально створених для

цього суб'єктами ринку. Також необхідна активізація діяльності державних і комерційних інформаційно-аналітичних центрів та служб, які збирають, обробляють і доводять до відома всіх зацікавлених осіб достовірну інформацію про стан ринку в цілому, його окремих секторів і суміжних ринків [3, с. 115].

Велике значення має соціально обґрунтована державна підтримка вітчизняних товаровиробників і наявність постійно діючих державних програм із підтримки вітчизняного ринку. На перший план виходять державна підтримка конкурентного середовища, а також державний контроль над екологічно чистим виробництвом і безпекою пропонованої споживачеві продукції.

Суть пропонованих напрямів удосконалення організаційно-економічного механізму управління конкурентоспроможністю підприємств полягає у спільній реалізації всіма рівнями економіки системи заходів, що передбачають подолання явищ, що стримують посилення конкурентних позицій вітчизняних підприємств. До них належать: створення адекватної сучасним умовам законодавчої бази, що складається із системи взаємопов'язаних законів, указів, постанов і розпоряджень, супроводжуваних ефективним механізмом реалізації на всіх ієрархічних рівнях управління; комплексна система пільгового оподаткування, що передбачає надання пільг підприємствам, що випускають високоякісну, престижну, інноваційну продукцію; створення сприятливого інвестиційного клімату для виробників; створення регіональної інноваційної системи, яка передбачає посилення інноваційної конкурентної переваги підприємств; комплекс заходів, що стимулюють створення великих акціонерних і приватних компаній та охоплюють весь ланцюжок руху товару від виробника до споживача; послідовні антимонопольні заходи; контроль над використанням усіх видів ресурсів; заходи з підтримки попиту на вітчизняну продукцію; активна інтеграція в світовий ринок; формування кластерів конкурентоспроможності [4, с. 132; 5, с. 85].

Список використаних джерел:

1. Демків І.О., Августин Р.Р. Організаційно-економічний механізм детінізації відносин у базових видах економічної діяльності *Підприємництво і торгівля*. Львів: Львівський торговельно-економічний університет. № 22, 2018. С. 86-93
2. Конкурентоспроможність підприємств в умовах ринкової економіки: у 3-х т. Том 1: Регіональні аспекти та напрямки підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах інноваційного розвитку: монографія / за заг. ред. М.А. Зайця, О.В. Захарченка, О.М. Коваленка. Одеса: ВМВ, 2014. С. 62.
3. Роговий А.В. Фінансові ризики в системі стратегічного фінансового планування. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 5. С. 115.
4. Фатхутдинов Р.А. Конкурентоспособность: Экономика, стратегия,

управление. Москва: ИНФРА, 2012. С. 132.

5. Конкурентоспроможність: проблеми науки і практики: монографія / О.Є. Кузьмін, М.І. Долішній, І.П. Булеєв, В.Г. Шинкаренко та ін. Харків: ІНЖЕК, 2013. С. 85.

6. Зленко І.В. Напрями використання податкових пільг для забезпечення економічного зростання в Україні. URL: http://dspace.uabs.edu.ua/bitstream/123456789/6174/1/176_zlenko.Pdf.

Тетяна ЗОЗУЛЯК

здобувачка освітньо – професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ
Науковий керівник – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу ЗУНУ Наталія КОТИС

СИСТЕМНІ ЗМІНИ В ОРГАНІЗАЦІЇ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЗАКЛАДАМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Протягом багатьох років незалежності України система охорони здоров'я працювала за радянськими принципами, коли головними були заклади охорони здоров'я та фінансування ліжок-місць, а не інтереси пацієнта, питання здоров'я та раціонального витрачання бюджетних коштів. Такі показники оцінки системи охорони здоров'я, як якість і доступність медичної допомоги, фактично ігнорувалися.

Велика трансформація системи охорони здоров'я, яку зараз впроваджує команда МОЗ України, передбачає доступність якісних медичних послуг для всіх громадян. Однаково якісні послуги повинні бути доступні на всіх рівнях медичної допомоги як в свого сімейного лікаря, так і в вузькопрофільних фахівців, при лікуванні в стаціонарі, при оперативних втручаннях, при наданні екстреної допомоги, проходячи реабілітацію або отримуючи паліативну допомогу [1].

Системні зміни почалися на рівні первинної медичної допомоги – найбільшій за покриттям і першій для контакту пацієнта з лікарем. Первинна ланка – це терапевти, сімейні лікарі та педіатри, а також члени їх команд: медсестри, фельдшери, інший персонал [2, с. 56].

Українці отримали можливість вибирати свого сімейного лікаря, терапевта чи педіатра незалежно від місця реєстрації, а закладу – отримувати фінансування за новою моделлю від Національної служби здоров'я: за кожного пацієнта, уклав декларацію з лікарем мед закладу [3].

У результаті 25 млн. українців (більше половини громадян) мають свого сімейного лікаря, терапевта чи педіатра, гарантовано і насправді безоплатно